

TÂM LÒNG ĐÔN HẬU

Thơ: Trang Y Hạ
Cảm nhận: Lê Liên.

NHẮN TIN

Bậu nhắn tin: “có khỏe không...?”
Ta ngồi soi cỏi mệnh mông lòng chiều
Vẫn còn nắn nót cô liêu
Vẫn còn ngân ngán hồn điều đứt dây

Bậu nhắn tin: “và dạo này...?”
Ta đang ve vãn tỉnh say sóng đời
Cuối trời vát vả mây trôi
Cuối trời gió xé rách tơ lá vàng

Bậu nhắn tin: “có thờ than...?”
Ta cười trên ngọn sóng tràn đó thôi
Chim khôn nào bỏ khung trời
Chim khôn báo bão phương người lạ xa

Bậu nhắn tin: “có thiết tha...?”
Ta con bướm nhớ vườn hoa năm nào

Đôi khi lật sổ chiêm bao
Đôi khi hòa giọng ve vào trong mơ

Bậu nhắn tin: “có màn thơ?”
Ta cười ngặt nghèo bên bờ nhân gian
Gọi người nào có hỏi han
Gọi người im ỉm hai hàng cây đi

Bậu nhắn tin: “sẽ tính gì...?”
Ta nằm sắp xếp: thị phi, dã tràng
Đem đi nung chín thành than
Đem đi sưởi ấm đông sang, gió về

Cảm ơn bậu - nhắn tí tê
Cùng trời cùng đất mình xê xích hoài
Cần chi xuống chó lên voi
Cần nhau trong chốn lạc loài bậu ơi.

Trang Y Hạ – 2016
Thơ lưu trong blogs trangyha

Ngày Xưa,

Khi chưa xử dụng thư điện tử thì, người ta chỉ viết thư cho nhau khi có nhu cầu tinh thần, tình cảm hay thông báo những gì cần thiết.

Tôi còn nhớ mỗi mùa xuân về, Học Sinh chúng tôi có lại dịp viết THƯ MÙA XUÂN CHO CHIẾN SĨ (QLVNCH).

Rồi ở Trường Nữ Trung Học Bùi Thị Xuân ĐàLat, lớp nhỏ chúng tôi học buổi chiều, các chị lớn học buổi sáng. Chúng tôi kết nghĩa với nhau. Gọi đơn giản là Chị - Em - Học - Bàn. Vì chúng tôi thường xuyên dùng những trang giấy nhỏ viết thư để lại cho người ngồi cùng một vị trí với mình.... Ký ức này thật là Đáng Yêu!

Ngày xưa đó, gần như người ta có nhu cầu chia sẻ tình cảm, họ quan tâm đến đời sống tinh thần của nhau nhiều hơn bây giờ. Mỗi khi có điều chi cần trao đổi nhanh, gấp rút thì “đánh điện tín” hay còn gọi là “đánh dây thép” (nói theo ngôn ngữ dân gian) cho người thân của nhau.

Sau này có ĐTDD ngoài chuyện đàm thoại, còn có mục “NHẮN TIN”. Cũng thuận tiện khi có điều khó nói, hoặc có chuyện quan trọng mà không nói ngay được với nhau. Tin nhắn cũng được xem như là một bức thư : ngắn gọn, xúc tích. Cũng có những mẫu tin nhắn không cần trả lời ngay. Đơn giản là ta có thông điệp nào đó cho nhau mà thôi!?

Khi đọc bài thơ TIN NHẮN của nhà thơ Trang Y Hạ tôi lại lan man, nghĩ về nó.

*Bậu nhắn tin: “có khỏe không...?”
Ta ngồi soi cỏi mệnh mông lòng chiều
Vẫn còn nắn nót cô liêu
Vẫn còn ngân ngán hồn điều đứt dây
(Thơ Trang Y Hạ)*

Thứ quý giá nhất trên đời này là sức khỏe thể chất và sự mạnh mẽ của tinh thần, nhất là với những người cao tuổi, (Ta ngồi soi cỏi mệnh mông lòng chiều)

Khi vào Tuổi Hạc người thường lặng lẽ đếm thời gian để đo lường cuộc sống. Họ nghiêm túc nhìn lại cuộc đời mình. Dẫu có thế nào, thì họ vẫn trân quý và nuối tiếc một thời đã qua. ngậm ngùi, nén lòng mình lại khi ở trong tình trạng bất đắc chí mà do thời cuộc đưa đẩy, không tiện giải bày với ai:

Chao ôi! Ngôn từ “ngân ngán” làm cho lòng ngực của tôi muốn vỡ toang vì nó không đủ dung lượng cho nỗi niềm chua chát... chảy ngược vào lòng!

Rồi lại “Hồn Điều đứt dây” khiến cho ta hụt hẫng đến tận độ. Bởi vì, khi đã dùng hết sức lực và sự khéo léo để giữ cho quân bình ; hoặc duy trì một điều gì đó trong cuộc sống mà không được ... thì tuyệt vọng biết bao (!?) Khi mà ta đã có tuổi. Không còn có quỹ thời gian làm lại từ đầu.

*Bậu nhắn tin: “ và dạo này...?”
Ta đang ve vãn tỉnh say sóng đời
Cuối trời vát vả mây trời
Cuối trời gió xé rách tơ lá vàng
(Thơ Trang Y Hạ)*

Cho dù sóng gió thế nào, thì ta cũng không quản ngại đối mặt với những nan đề của cuộc sống. (Ta đang ve vãn, tỉnh say sóng đời,)

Phải chăng sự tự do của mây trời là vô định ? Thương thay mây ở đây bị giới hạn bởi không gian. Dồn đến sự cùng cực. Ôi! Tất cả chỉ là phù vân.

*Cuối Trời vát vả mây trời
Gió xé rách tơ lá vàng
(Thơ Trang Y Hạ)*

Thực ra đây là hai ẩn dụ mô tả về ngoại cảnh khách quan, bất khả kháng buộc phải tác giả phải chấp nhận sự phũ phàng cho đến cuối cuộc đời. Có lẽ điều tế nhị này quá nhạy cảm, ta nên ngầm hiểu bởi nhà thơ chẳng tiện nói ra.

*Bậu nhắn tin: “có thờ than...?”
Ta cười trên ngọn sóng tràn đố thôi
Chim khôn nào bỏ khung trời
Chim khôn báo bão phương người lạ xa
(Thơ Tang Y Hạ)*

“...ngọn sóng tràn” ư? Sóng chỉ là bước nhảy nhấp nhô của con nước lên xuống mà thôi. Phải chăng hình ảnh đó cho ta liên tưởng đến cuộc bể dâu, làm vỡ tung nỗi niềm trắc ẩn của tác giả, dẫu có tha hương nhưng lòng vẫn quy hướng về đất Mẹ.

Ở đoạn thơ đầu tiên:

*Vẫn còn nấn nót cô liêu
Đặt trong hoàn cảnh:
Chim khôn nào bỏ khung trời
Chim khôn báo bão phương người lạ xa*

Nói lên Sự tỉnh thức của tác giả khiến ta không khỏi nao nao chạnh lòng thương cảm.

*Bậu nhắn tin: “có thiết tha...?”
Ta con bướm nhớ vườn hoa năm nào
Đôi khi lật sổ chiêm bao
Đôi khi hòa giọng ve vào trong mơ
(Thơ Trang Y Hạ)*

Bướm và Ve là hai loại côn trùng có tuổi đời rất ngắn. Đã vậy chỉ còn xuất hiện trong chiêm bao và trong mơ thôi!? Phải chăng nỗi ám ảnh đó làm cho ta thấy thương cho thân phận phù du của một kiếp người?

Hoài niệm, để rồi thắm thía, để rồi cay đắng dờ khóc mà phải cười, cười đến độ không kiểm soát được cảm xúc khi ta lọt thỏm giữa cõi nhân gian này, mặc cho số phận cứ vô tình trôi đi, mục tiêu và lý tưởng sống như hai đường thẳng song song mãi hoài không gặp nhau! Tự nhiên lòng tôi chùng xuống, cảm thấy thương “người - bắt - đắc - chí”.

*Bậu nhắn tin: “có mẩn thơ?
Ta cười ngặt nghèo bên bờ nhân gian
Gọi người nào có hỏi han
Gọi người im im hai hàng cây đi
(Thơ Trang Y Hạ)*

Thế nhưng, tự đáy lòng mình tôi vẫn ngưỡng mộ khi nhận ra rằng dù Ta có “không đắc chí” nhưng “ta - không - hề - thất - chí” bao giờ! Mà phải bình tâm khi xây dựng cho mình một sứ mạng mới :

*Bậu nhắn tin: “sẽ tính gì...?”
Ta nằm sắp xếp: thị phi, dã tràng
Đem đi nung chín thành than
Đem đi sưởi ấm đông sang, gió về
(Thơ Trang Y Hạ)*

Phải,

Có ai muốn mình là con Dã Tràng hoài công se cát biển? Động từ “nung chín” này mới tuyệt làm sao! Nó truyền động lực cho đời một cách vô điều kiện.

Với tôi, câu thơ trên là trọng điểm của bài thơ rất hay này.

Bởi, Vở con Dã tràng “nung Chín” lên thành than, vẽ đậm nét lên trang giấy trắng cuộc đời: Tình yêu thương, Sự ấm áp, Lòng bao dung trước mọi nghịch cảnh.

Tôi yêu từ “bậu” vô cùng!

Bởi đó là phương ngôn “miền Trung” thân thiết, mà chỉ có tri âm tri kỷ mới âu yếm xưng hô với nhau như thế!

Ở đây, bậu lại cảm ơn “bậu - nhấn” là hai hay là một bản thể? (“Tuy hai mà một”, hoặc “tuy một mà hai”?)

Tôi tự nhủ lòng mình cho dù tác giả có “Tự vấn” cũng chẳng sao! Vì chính ông cũng đã thừa nhận mình “cô – liêu” ngay từ đầu rồi mà?

*Cần chi xuống chó lên voi
Cần nhau trong chốn lạc loài bậu ơi.
(Thơ Trang Y Hạ)*

Giữa cõi ta bà này, tất cả chỉ là vô thường. Chẳng có chi để phô trương cả! Duy chỉ có tấm lòng tử tế mới cần thể hiện cho nhau mà thôi!

Cho nên, tôi lấy câu kết thúc của bài thơ làm “Tâm Điểm” cho cả bài thơ.

Mười mấy năm rồi tôi vẫn thích một tứ thơ lạc trôi trên mạng (không rõ tác giả?) :

*“Trăm năm trước thì ta chưa gặp!
Trăm năm sau biết gặp lại không ?
Cuộc đời sắc sắc không không.
Thôi thì : HÃY SỐNG HẾT LÒNG VỚI NHAU”.*

Vâng, bài thơ NHẤN TIN rất mộc mạc, nhưng giàu ẩn ý.
Viết về thân phận một Con Người sa cơ, cho đến khi vào Tuổi Hạc, trải lòng với ngôn ngữ tự sự rất tinh tế. Thanh tao.

Dàn ý mạch lạc, khúc chiết. Bố cục chặt chẽ. Thi phong trong sáng dẫn dắt bạn thơ đi từ nhịp khúc này đến nhịp khúc khác một cách tự nhiên, rất có thủy có chung. Đó chính là bút pháp độc đáo của nhà thơ Trang Y Hạ.

Trong sâu lắng của ý thơ. Tôi học được sự thấu cảm, lạc quan, lòng đôn hậu rất sống động trong từng tin nhắn của tác giả giữa thế sự thăng trầm. Tôi yêu bài thơ NHẤN TIN này biết bao!

Xin cảm ơn nhà thơ Trang Y Hạ rất nhiều.

Lê Liên
Đà Lạt, ngày 30.06.2022.

